

Årsberetning 2023 DOF Sydvestjylland. Ved Karin Gustausen

Bestyrelsen 2023:

Karin Gustausen; formand, formidlingsgruppen, Grønt Råd Varde, Naturråd Filsø,

Punkttællingskoordinator, Havørnekoordinator,

Peter Tougaard: Næstformand, boligbirding.

Per Baden: kasserer

Kim Fischer: Repræsentantskabsmedlem, Grønt Råd Fanø, Det Rådgivende Udvalg for Vadehavet, Asbjørn Holm:

Kim Mogensen: Turgruppen

Per Fabricius: Tovholder Turgruppen

Åge Geil Hansen: Turgruppen

Peter Brusendorff: Webmaster for hjemmesiden og nyhedsbreve.

Suppleanter:

Arne Clausen: Grønt Råd Esbjerg

Carsten Mathiesen.

Udenfor bestyrelsen har følgende deltaget i DOF Sydvestjyllands arbejde:

Søren Peder Nielsen: DOF-basekoordinator

Peter Rasmussen: Revisor

Niels Knudsen: Turgruppen

John Frikke: Repræsentantskabsmedlem

Ole Thorup: Punkttællingskoordinator

Johannes Kaach: Grønt Råd Vejen.

Boris Schönfeldt: DOF's repræsentant i Nationalpark Vadehavet.

Sven Bødker: Naturstyrelsen Vadehavets Brugerråd.

Jens Hasager Kirk: Myrtue og Marbæk Golfbane.

Filsø Fuglegruppen: tæller fugle ved Filsø hver måned hele året.

Terneprojektet, der i samarbejde med Nationalpark Vadehavet, varetager klargøring af to terneflåder i Esbjerg Havn.

Jens Erik Sørensen: Fuglekurser (sidste kursus i foråret, manglende tilslutning i efteråret, derfor holdes en pause i fuglekurser)

Bent Jakobsen: Det Grønne Råd Varde fra oktober 2023.

Peter Brusendorff har desværre valgt at forlade bestyrelsen fra oktober 2023.

Carsten Mathiesen er suppleant for Peter Brusendorff indtil generalforsamlingen 2025.

Søren Peder Nielsen har fra oktober 2023 overtaget Peters opgaver med hjemmesiden og nyhedsbreve.

Der er afholdt 4 bestyrelsesmøder i 2023 og en 50-års jubilæumsfest på Sydvesten d. 20. januar med 54 deltagere, god mad og højt humør.

Der var taler af Hans Meltofte om "gamle dage" på Blåvand Fuglestation, Lars Maltha Rasmussen om øen Langli og om afdøde Finn Birkholm-Clausen, der har været ivrig fortaler for naturbeskyttelse og inspirator for mange børn og unge mennesker. Christian Hjorth fortalte om de enkelte lokalafdelingers oprettelse.

Et jubilæumsskrift, med fortællinger fra mange af de ornitologer, der gennem 50 år har udført frivilligt arbejde i fuglenes tjeneste, er uddelt til samtlige medlemmer af DOF Sydvestjylland og til nogle samarbejdspartnere uden for lokalafdelingen.

Jubilæumsskriftet:

https://www.dofsydvest.dk/images/Arkiv/Diverse/dokumenter/Jubilaeumsbog_A.pdf

DOF's hæderspris uddeles hvert år til et medlem, som har ydet en enestående indsats i Danmark eller udlandet. I 2023 tilfaldt denne hæderspris Kim Fischer, mangeårigt bestyrelsesmedlem af DOF Sydvestjylland. Kim har gjort en enestående indsats for at registrere og beskytte ynglende og rastende fugle på Fanø og i Vadehavet gennem mere end 40 år. Han har i flere år koordineret opsætning af elhegn på stranden til beskyttelse af ynglende fugle. De seneste år har han været primus motor i den frivillige forening: "Ren strand Fanø" og er næsten dagligt på stranden for at samle havfald. Der er rigeligt affald, indimellem også døde fugle og ringe fra døde fugle, der kan give vigtige oplysninger om fugletrækket.

Kim fortalte senere på aftenen om forstyrrelse af fuglene på stranden og om et nyt projekt i samarbejde med bl. a. Århus Universitet, der bliver et forsøg med mikroreservater (små udhegninger) for at undgå forstyrrelser af rastende og ynglende fugle.

Kim Fischer er DOF's repræsentant i et nyt projekt "Kystvandråd for Vadehavet", der i samarbejde med Nationalpark Vadehavet skal arbejde for et sundt vandmiljø i Vadehavet. Formålet med Kystvandrådet er især at undersøge hvor næringsstofferne i Vadehavet kommer fra.

Boris Schönfeldt er udpeget til at overtage posten som DOF's repræsentant i Nationalpark Vadehavet efter Marco Brodde.

Boris er næstformand i DOF, i det Naturpolitiske Udvalg i DOF og han er bestyrelsens kontaktperson til DOF. Boris er uddannet biolog og arbejder med genopretning af naturen. Han har fritidsbolig i Vadehavet.

DOF har de sidste 3 år været involveret i protesten mod planer om opførelse af op til 450 m høje vindmøller ved Vadehavet bl. a. nordvest for Ribe. Der har været møder med lokale beboere, politikere og borgmestre med henblik på at undgå testcentre i Vadehavet, der jo er beskyttet natur- og fugleområde. Der var et møde i september med Sebastian Klein, Pernille Vermund, Ulla Tørnæs og Eva Kjær Hansen. Sebastian Klein fortalte om fuglelivet i området og gjorde sit bedste for at tale imod vindmøller i Vadehavet. I januar i år besluttede regeringen at vindmølletestcenteret i Østerild skal udvides med de nye vindmøller og dermed er Vadehavet fredet i denne omgang.

I sommeren 2022 blev der fundet 5 døde Sølvmåger på et tag ved Esbjerg Havn, ejet af firmaet NorSea. Jeg blev oplyst om, at firmaet selv havde meldt hændelsen til politiet. Det viste sig i foråret 2023, at firmaet ikke har anmeldt til politiet. For at være på forkant, spurgte jeg Naturstyrelsen Vadehavet om der forelå tilladelse til regulering af fugle på Esbjerg Havn i 2023. Svaret var nej - ingen tilladelse til regulering eller falkoneri.

På andre tage ved Esbjerg Havn yngler der Hav- og Fjordterne. Fjordterner er som ynglefugl registreret som næsten truet (NT) og Havterner som sårbar (VU) på den nationale rødliste i Danmark. Trods det blev der i sommeren 2023 flere gange af forskellige personer observeret en falkoner med en Harrier Høg over en ternekoloni med rugende ternere på et tag ejet af firmaet NorSea. DOF's biolog, Knud Flensted indberettede sagen til Naturstyrelsen Vadehavet, som videresendte til Miljøstyrelsen. Sidstnævnte mente ikke, der var tilstrækkeligt bevis på, at der var foregået noget ulovligt og sagen blev henlagt. Vi er ikke færdig med sagen. Sven Bødker er blevet repræsentant for DOF Sydvestjylland i Naturstyrelsens brugerråd Vadehavet og han tager sagen på dagsordenen ved det kommende møde.

To terneflåder i Esbjerg Trafikhavn har haft stor succes i 2023 med mindst 20 udflyjne unger. Desværre er det et stort arbejde at få flåderne på land om vinteren og ud igen inden ynglesæsonen. I samarbejde med Nationalpark Vadehavet har vi søgt om to arealer på havnen til ynglende tern og måger. Et område ved D. Lauritzensvej, nord for Fanølinien og et område i Nordhavnen. Begge områder ligger højt og er ikke i risiko for at blive oversvømmet i yngletiden. Områderne bør indhegnes med elektrisk hegn for at undgå prædation af ræv og mink. Vi afventer svar fra Esbjerg Havn.

I oktober havde vi foredrag, hvor der blev fortalt om Mursejlerens problemer med at finde egnede ynglemuligheder på grund af solidt byggeri og dermed mangel på revner og huller til rederne. Vi undersøger muligheden for et samarbejde med kommunerne om tilladelse til ophængning af redekasser til Mursejlere på offentlige bygninger.

Vi havde planer om igen at søge midler hos ISOBRO, men Desværre har det vist sig, at være en fejl, at vi i 3 år har modtaget ca. 7000 kr. årligt til forskellige projekter. Vi kan fremover ansøge hos Friluftsrådet, men der er et mindstebeløb på 20.000 kr. og projektet skal være til glæde for børn eller unge mennesker i naturen. Jeg finder ikke projektet foreneligt med målgruppen, så udgifterne til redekasser og ophæng tages formentlig af foreningens midler. Richard Skals har tilbudt sammen med et hold pensionister at producere redekasserne for få midler. Peter Tougaard er koordinator for projektet.

Der var mere end 172 par ynglende Havørne i Danmark i 2022. Derfor har Projekt Ørn ændret arbejdsgangen, så der er valgt en koordinator i hver lokalafdeling. Jeg er valgt i Sydvestjylland, hvor vi nu har 5 par ynglende Havørne. Filsø-, Ribe-, Bordrup-, Gørding- og et nyt par i Klelund Dyrehave. Filsø- og Ribe-parrene fik hver en unge i 2023. De øvrige lykkedes det ikke at få unger i 2023. Gørding-parret, mistede sin ene halvdel ved en vindmølle i Tjæreborg Enge kort tid efter æglægning i 2023. Den tilbageblevne Havørn har fundet en ny mage, og begge er observeret ved reden i år i Gørding af den lokale koordinator, Helle Andreasen.

Naturstyrelsen Blåvandshuk har fået ny skovrider efter Ulrik Lorentzen, Peder Bach Thøgersen. Vi samarbejder med NST om bl. a. beskyttelse af ynglefugle på stranden og i plantagerne. NST brugerråd Blåvandshuk bestod indtil 2022 af Syd (Fanø og Varde Kommune) og Nord (Ringkøbing Skjern Kommune). Det er i 2023 ændret til et brugerråd med Marianne Linnemann fra DOF Vestjylland som DOF's repræsentant.

Frem til 2030 skal Naturstyrelsens plantager udlægges til naturskove. Der vil blive fældet ikke hjemmehørende arter, bl. a. sitkagran og contortafyr i alle Naturstyrelsens plantager. I 2023 blev der skovet i Vrøgum, Ål og Blåbjerg Plantager. Desværre også i yngletiden. I 2024 forsøger NST at undgå skovning i yngletiden.

Husk at indberette Natravn, Havørn, ugler, spætter og andre sårbare ynglende fuglearter til NST.

Et nyt fugleskjul ved Gl. Hviding Engsø, finansieret af Nationalpark Vadehavet, blev straks taget i brug af kørerne. De fandt skjulet meget behageligt at klø sig op ad og som beskyttelse af sol og vind. Desværre for kørerne blev der sat hegn op, så de ikke kan komme til bygningen. Kurt Christensen er opsynsmand ved skjulet.

Der blev i maj og juni måned fundet mange døde Hættemåger ved Filsø. D.3. juni var der optalt 491 døde Hættemåger, og der har været mange flere, vi ikke har fundet.

Fødevarestyrelsens undersøgelser af mågerne viste positive for H5N1 fugleinfluenza.

Efter flere års problemer med oversvømmelser i områder ved Kongeåen, blev der endelig i 2023 bevilget penge fra flere fonde, Nationalpark Vadehavet og Esbjerg Kommune til at omdanne de lavereliggende områder ved Kongeåen fra landbrugsjord til et frodigt naturområde. Ca. 500 hektar af området bliver eng og mose på begge sider af åen. Her kommer også lavvandede søer til fugle og padder.

I Ribemarsken har Naturstyrelsen overtaget en græsmark syd for Kammerslusen, og i et samarbejde mellem Naturstyrelsen og Nationalpark Vadehavet er der anlagt to store skrab (lavninger) på til sammen ca. 5000 m². Når der er højvande i Vadehavet, er føden på de vanddækkede vadeblader utilgængelig. Det nye område skal give trækfugle og ynglefugle mulighed for at finde deres føde, insekter og orme, i de lavvandede søer.

Kevin Kühlmann fra Århus Universitet er i gang med et projekt med GPS af Grågæs. Der blev påsat GPS på 3 Grågæs ved Kammerslusen og 3 ved Rødekro. Det er kun hunner, der får en GPS-sender om halsen, for det er dem, som bestemmer farten i familielivet hos Grågåsen. Hannerne følger bogstaveligt bare med, når hunnen har valgt ynglested, oplyser Henning Heldbjerg fra Århus Universitet.

DOF's punkttællinger bliver blandt andet brugt til at bevise tilbagegang for de enkelte fuglearter og er dermed et godt redskab til at skaffe midler og gøre tiltag for at beskytte fuglene. Desværre har vi store tomme huller i landskabet. Vi mangler i den grad flere punkttællere i Sydvestjylland. Bæredygtig Landbrug påstår at vi ornitologer efterhånden er så gamle at vi hverken kan høre eller se. Vi må bevise det modsatte. Op af stolene og ud at tage en punkttælling. Jeg hjælper gerne med tegning af rute og hvad der ellers kan være af problemer.

Arrangementer i 2023:

Vi har deltaget i Marbækdagen og Ørnens Dag.
Foredrag om Skallingen af Martin Rheinheimer.
Foredrag om Mursejler af Jesper Toft.

Medlemsstatus – 422 okt. 2023

Medlemsstatus facebook - 919 d. 19. februar

Abonnenter på nyhedsbrevet – 193 d. 19. februar

Ture ved Per Fabricius

Økonomien omkring turene er ændret. Prisen for kørsel beregnes efter antal deltagere og antal korte km, således at alle deltagere på turen betaler samme beløb. Beløbet udbetales derefter til chaufførerne. Hvis nogen ønsker at køre selv i egen bil, holdes de udenfor regnskabet. Turlederne holdes udenfor regnskabet og betaler ikke kørsel.

Dof-sydvest ture 2023

Munkesø, Gram Storskov og ravne i Vrå Skov
Lørdag 14. januar

Esbjerg Havn. Især for nybegyndere
Lørdag 4. februar

Gåtur rundt om Karlsgårde Sø
Lørdag 25. februar

Hvidbjerg Strand og Skallingen
Lørdag 18. marts

Fugletræk ved Esbjerg Havn
Lørdag 15. april

Borris Hede og Skjern Å
Lørdag 29. april

Mandø og Hviding Engsø
Lørdag 13. maj

Marbæk Plantage og Ho bugt - ikke kun for natteravn
Tirsdag 20. juni

Vadefugle ved Kongeåens udløb
Onsdag 16. august

Malertræf ved Sneum
Torsdag 7. september

Træk- og rastefugle, 3-dages tur til Langeland
Fredag 22. - søndag. 24 september

Fanø rundt (cykeltur)
Torsdag 5. oktober

Alslev mølle og Varde Sdr. hede
Onsdag 1. november

Vinterfugle ved Ansager Å og Kvie Sø
Søndag 10. december